

SYBA Sem III Regular

31/10/18

2.30 - 5.30

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

pages - 5

- N.B:
1. All questions are **compulsory**.
 2. Each question carries **20** marks.
 3. Draw **diagrams** wherever **necessary**.
 4. Use of **simple calculator** is **allowed**.

1. Attempt **any two** of the following :

- (a) The following table shows the Marginal Utility derived from the purchase of books. The price of the book is ₹ 500.

Number of Books	MU
1	800
2	700
3	600
4	500
5	400
6	300

From the above table explain :

- (1) State the condition for consumer's equilibrium and how many books consumer will purchase.
 - (2) Draw a diagram to explain consumer's equilibrium.
- (b) What is an Indifference curve and an Indifference Map ? Draw diagrams and explain three characteristics of it.
- (c) Derive a demand curve with the help of price consumption curve.

2. Attempt **any two** of the following.

- (a) What are the three stages of short-run production function ? Explain till which stage a rational producer would operate and why ?
- (b) The table given below shows an output of 300 units produced with the help of two variable factors.

[TURN OVER

Combinations	Units of labour	Units of capital
A	1	35
B	2	30
C	3	26
D	4	23
E	5	21

- (1) Using the above information, draw a curve. What do you call such a curve? Define the curve.
- (2) Explain Marginal Rate of Technical Substitution and find out MRTS between labour and capital for each combination.
- (c) Explain producer's equilibrium with the help of Iso-cost and Isoquant.

3. Attempt **any two** of the following.

(a) Cost function of the firm is given below :

Output (Units)	0	1	2	3	4	5	6
Total Cost (₹)	60	80	100	111	116	130	150

Find out the following :- (i) TFC (ii) TVC (iii) AFC (iv) AVC
(v) MC

- (b) Derive the Long Run Average Cost curve and explain it.
- (c) Graphically explain the relationship between TR, AR and MR curves under Monopoly.
4. Attempt **any two** of the following :
- (a) Explain short-run and long-run supply curves of firm and industry under competitive market.
- (b) Explain equilibrium of a firm using TR and TC approach.
- (c) Explain economic efficiency through consumer and producer surplus.

[TURN OVER

5. Write a short note on **any two** of the following :

- Budget constraint
- Properties of Isoquants
- Relationship between Average Cost and Marginal Cost
- Features of a competitive markets

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

- सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 २) प्रत्येक प्रश्नासाठी २० गुण आहेत.
 ३) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.
 ४) साध्या गणक यंत्राचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- (अ) खालील पत्रकात पुस्तकांच्या खरेदीपासूनची मिळणारी सीमांत उपयोगिता दर्शवली आहे. पुस्तकाची किंमत ५०० रु. आहे.

पुस्तकांची संख्या	सीमांत उपयोगिता
१	८००
२	७००
३	६००
४	५००
५	४००
६	३००

वरील पत्रकावरून पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- उपभोक्त्याच्या समतोलाची अट सांगा आणि उपभोक्ता किती पुस्तके खरेदी करेल ?
- आकृतीच्या सहाय्याने उपभोक्त्याच्या समतोल स्पष्ट करा.

[TURN OVER

(ब) समवृत्ती वक्र (तटस्थता वक्र) आणि समवृत्ती वक्राचा नकाशा म्हणजे काय ? समवृत्ती वक्राची तीन वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

(क) किंमत उपभोग वक्राच्या सहाय्याने मागणीवक्र काढा.

२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(अ) अल्पकालीन उत्पादन फलनाच्या तीन अवस्था काय आहेत ? विवेकशील उत्पादक कोणत्या अवस्थेत उत्पादन करेल आणि का ?

(ब) खालील पत्रक श्रम आणि भांडवल या दोन उत्पादन घटकांच्या सहाय्याने ३०० नगांचे उत्पादन दर्शविते.

समूह	श्रम एकक	भांडवल एकक
A	१	३५
B	२	३०
C	३	२६
D	४	२३
E	५	२१

(१) वरील पत्रकातील माहितीच्या आधारे वक्र काढा. या वक्राला काय म्हणतात ? वक्राची व्याख्या द्या.

(२) सिमांत तांत्रिक पर्यायता दर स्पष्ट करा आणि श्रम व भांडवलाच्या प्रत्येक एककातील सिमांत तांत्रिक पर्यायता दर (MRTS) काढा.

(क) समउत्पादन वक्र आणि समखर्च रेषेच्या सहाय्याने उत्पादकाचा समतोल स्पष्ट करा.

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(अ) खालील खर्च फलनाआधारे पुढील प्रश्न सोडवा.

उत्पादन एकक	०	१	२	३	४	५	६
एकूण खर्च (₹)	६०	८०	१००	१११	११६	१३०	१५०

वरील पत्रकाच्या सहाय्याने एकूण स्थिर खर्च (TFC) , एकूण बदलता खर्च (TVC), सरासरी स्थिर खर्च (AFC), सरासरी बदलता खर्च (AVC) सिमांत खर्च (MC) काढा.

(ब) दीर्घकालीन सरासरी खर्च वक्र काढा आणि स्पष्ट करा.

(क) मक्तेदारीतील TR, AR व MR वक्रामधील सहसंबंध स्पष्ट करा.

४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(अ) स्पर्धात्मक बाजारातील पेढीचा व उद्योगाचा अल्पकालीन व दीर्घकालीन पुरवठा वक्र स्पष्ट करा.

(ब) एकूण प्राप्ती आणि एकूण खर्च दृष्टीकोनाच्या सहाय्याने पेढीचा समतोल स्पष्ट करा

(क) उपभोक्त्याचे आणि उत्पादकाचे आधिक्य माध्यमातून आर्थिक कार्यक्षमता स्पष्ट करा.

५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.

(अ) अंदाजपत्रक रेषा

(ब) समउत्पादन वक्राची वैशिष्ट्ये

(क) सरासरी व सिमान्त खर्च वक्रातील संबंध

(ड) पूर्ण स्पर्धेची वैशिष्ट्ये
